ਰਾਮ ਲਾਲ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2023/7935)

4 ਦਸੰਬਰ, 2023

[ਜੇ. ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਉੱਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ-ਨਿਆਂ-ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼-ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨਾ-ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ-ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ। 420 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ., ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ-ਸ਼ੁੱਧਤਾਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਸਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਾਰੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅੰਦਾਜ਼ਾ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਤੱਕ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਉਸ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 21.04.1972 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ

ਜਾ ਸਕਦੀ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੁੱਚੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਕਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂਈ ਮੰਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤੱਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। [ਪੈਰਾ 25]

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872-ਤੱਥ, ਜਦੋਂ 'ਅਸਵੀਕਾਰਿਤ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ "ਗਲਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸੰਭਾਵਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ' ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਤੱਥ ਨੂੰ "ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ "ਸਾਬਤ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ "ਗਲਤ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26]

13 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 329; ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਸਮੁਥੀਰਾਮ (2013) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 598; ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਕਾਟਾ ਰਾਓ (2008) 15 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 657; ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ। (1990)
3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 190-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7935.

2011 ਦੇ ਐਸਏ ਨੰਬਰ 484 ਵਿੱਚ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 05.09.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਿਯਦਰਸ਼ੀ, ਅਭਿਜੀਤ ਸਿਨਹਾ, ਸਾਰਥਕ ਗੌਰਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿੰਮੀ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੇਘਵਾਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੇਘਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਦਮਲਕਸ਼ਮੀ ਅਯੰਗਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਕਪੂਰ, ਮਿਲਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਰਾਮ ਲਾਲ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਰਾਜਸਥਾਨ ਆਰਮਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ, 9ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ, ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 15.12.1991 ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420,467,468 ਅਤੇ 471 ਤਹਿਤ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ 8 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1974 ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ 21.04.1972 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ|

4. ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 21.04.1974 ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 21.04.1972 ਤੱਕ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1972 ਸੀ|

5. ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੱਠ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਪਾਏ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 31.03.2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਸਨ।

6. ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜੋਧਪੁਰ [ਅਪੀਲ] ਜੱਜ ਨੇ 24.08.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

7. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਅਗਸਤ, 2008 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 31.03.2004 ਦੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 13.08.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਕੇ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕਿਵੇਂ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ।

9. ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਠਦੇ ਹਨਃ

1) ਕੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?

2) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

10. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਿਯਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੇਘਵਾਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀਃ

11. ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। [ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਦੇਖੋ। ਏ. ਜੀ. ਡੀ. ਰੈਡੀ, 2023: ਆਈਐੱਨਐੱਸਸੀਃ 766 = 2023 (11) ਸਕੇਲ 530]। ਉਸ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਨੇ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਦੇਖੋ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਬਿਸ਼ਵਨਾਥ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, 2022: ਆਈਐੱਨਐੱਸਸੀਃ 117 = (2022) 13 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 329]

12. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਗਠਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। (ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਸਮੁਥੀਰਾਮ, (2013) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 598 ਦੇਖੋ।

13. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ, ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਪਹਿਲੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕੁਝ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਰਚਾਃ

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1:

14. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੂਲ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਸ਼ਰਵਣ ਲਾਲ (ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-6), ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ -

“ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 1: -

ਸਾਲ 1991 ਵਿੱਚ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਤਿਲੋਨੀਆ (ਅਜਮੇਰ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 8ਵੀਂ ਪਾਸ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਰੋਲ ਨੰਬਰ 323 ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਨੰਬਰ 2314 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1974 ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ 21.04.1972 ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ।

ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 2: -

ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਤਿਲੋਨੀਆ (ਅਜਮੇਰ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 21.04.1974 ਤੋਂ 21.04.1972 ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 183/02 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420,467,468,471 ਤਹਿਤ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ. ਐਸ. ਮੰਡੋਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਜੋਧਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ”

15. ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਪਿੰਡ ਤਿਲੋਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਭਵਾਨੀ ਸਿੰਘ (ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ), ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਕਰਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਰਵਣ ਲਾਲ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਸ਼ਰਵਣ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

16. ਪੀਡਬਲਯੂ-5/ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਬੂਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ:ਃ

“ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੁਸੀਂ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 102 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਮਾਂਡੈਂਟ, 9ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ, ਆਰ. ਏ. ਸੀ., ਟੋਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭੇਜੇ ਹਨ-ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦੀ ਕਾਪੀ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ। ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ-ਮੈਂ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ-ਪੀ. ਐੱਸ. ਮੰਡੋਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਜੋਧਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਐੱਸ. ਐੱਚ. ਓ. ਸ਼੍ਰੀ. ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ, ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ”

ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜਾਟਵ ਅਤੇ ਜੈਰਾਮ ਗੁਰਜਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋਗੇ-ਹਾਂ, ਮੈਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕੀ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ-ਹਾਂ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਉਹ ਐਕਸ਼ ਹਨ. ਡੀ-1, ਅਤੇ ਐਕਸ਼ ਡੀ-2. ਐਕਸ਼ ਡੀ-1 ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਏ ਤੋਂ ਬੀ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰਕਿਸ਼ਣ ਦੇਵ ਮੁਰਾਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਰਾਮਲਾਲ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਭਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਮਲਾਲ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਸੀ ਤੋਂ ਡੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 21.04.1972 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚੈੱਕਿੰਗ ਅਧਿਆਪਕ ਰਾਮਕਿਸ਼ਣ ਦੇਵ ਮੁਰਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਈ ਤੋਂ ਐੱਫ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ 21.07.1972 ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ-ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਆਰਏਸੀ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵੇਲੇ, ਰਾਮਲਾਲ 9ਵੀਂ ਪਾਸ ਦੀ ਟੀ. ਸੀ. ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ”

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਸ਼ ਡੀ-2 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। [ਜੈਰਾਮ ਗੁਰਜਰ ਦਾ ਬਿਆਨ], ਉਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਦਸ਼੍ਰ ਕੀਤਾਃ -

“ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਸ਼ ਡੀ-2 ਵਿੱਚ, ਏ ਤੋਂ ਬੀ ਭਾਗ ਉੱਤੇ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰਾਮਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਦੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਤੇਜੂਰਾਮ ਚੌਧਰੀ, ਆਰ/ਓ ਤਿਲੋਨੀਆ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਮੁਰਾਰੀ ਅਤੇ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਐੱਸ. ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮਿਆਨੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ। ”

17. ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਇਆ, ਬਾਰੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5/ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆਃ -

“ਰਾਮਲਾਲ ਦੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਸ. ਐਚ. ਹੈ। ਪੀ-3, (ਐੱਸ. ਆਈ. ਸੀ.) ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 21.04.1972 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਹਾਂ, 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1972 ਹੈ। ”

18. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ (ਜੋ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1972 ਸੀ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ 'ਪੀ-3' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਬਕਾ ਸਨ। ਪੀ-12/1 ਤੋਂ ਪੀ-12/12 ਤੱਕ। ਡਿਫੈਂਸ ਨੇ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਡੀ-3, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਦੇ ਚਾਰਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

19. ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਪੀ" ਲੜੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ "ਡੀ" ਲੜੀ ਦਾ

ਚਾਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-1 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਜਾਂ ਮਾਰਸ਼ਲਿੰਗ ਕੀਤੇਃ

“ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਪੀਡਬਲਯੂ-2, ਪੀਡਬਲਯੂ-3, ਪੀਡਬਲਯੂ-4, ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਅਤੇ ਐਕਸਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤੇ। ਪੀ-1 ਤੋਂ ਪੀ-12 ਤੱਕ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਸਹੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1974 ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਕਾਰਨ, ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 21.04.1972 ਤੋਂ 21.04.1974 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਚਾਰਜ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਵੀ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਐਕਸ਼ ਪੀ-4 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1974 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ” ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਚਾਰਜ-2 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਆਈ. ਡੀ. 1 ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

20. 'ਸਿੱਟੇ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ (ਜੋ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ) ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਐਕਸ਼. ਡੀ -3 [ਅਸਲ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ] ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਦਾ ਪੱਤਰ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ 1); ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ 2); ਸ਼ਰਵਣ ਲਾਲ (ਸਾਬਕਾ- ਪੀ 3) ਦਾ ਬਿਆਨ; ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਅਜਮੇਰ ਦੀ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ 4); ਸਰਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ 5) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਮਿਤੀ 16.10.2002; ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰ. 183/2000, (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ 6); ਰਾਮ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ -7); ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 08.11.1991 (ਸਾਬਕਾ -8); ਰਾਮ

ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਤਸਦੀਕ ਪੱਤਰ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ 9); ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 16.12.1991, (ਐਕਸ਼ - ਪੀ -10); ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਤਿਲੋਨੀਆ ਦਾ ਪੱਤਰ, ਐਕਸ਼. ਪੀ -11; ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਮਿਤੀ 24.04.2003, ਐਕਸ਼. ਪੀ -12।

21. ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ-5/ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ 8 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ [ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ] ਅਤੇ ਮੂਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਸ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਡੀ 3 ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਅਸਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਐਕਸ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ-3, ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜੋ ਚਾਰਜ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਹਨ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1972 ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2:

23. ਇਸ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਤੱਥਵਾਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹੀ ਗਵਾਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਭਵਾਨੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਰਵਣ ਲਾਲ, ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਨ ਸ਼ਰਮਾ ਤੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੀਡਬਲਯੂ 2, ਪੀਡਬਲਯੂ 3, ਪੀਡਬਲਯੂ 6, ਪੀਡਬਲਯੂ 9 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 13 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੱਠ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ 21.04.1974 ਦੀ ਥਾਂ 24.04.1972 ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 818 ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਅਹੁਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੱਭਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ:

“.... ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1972 ਜਾਂ 21.04.1974 ਹੈ। Exh. ਪੀ-3 ਅਸਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1972 ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 21.04.1974 ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਪੱਤਰ ਹਨ ਜਾਂ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਟੀ. ਸੀ. ਜਾਂ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਕੂਲ ਦੇ ਰੋਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਕੀ ਸੀ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1974 ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਐੱਲ. ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ। ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ੁਬਾਨੀ

ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। " [ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ] 24. ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀ-3-8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ, ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 21.04.1972 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੱਖਰ ਜਾਂ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1974 ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ' ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ|[ਐੱਸ. ਸਮੁਥੀਰਾਮ (ਸੁਪ੍ਰਾ)]

25. ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ "ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ" ਅਤੇ "ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰੀ" ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂਈ ਮੰਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ. ਪੀ-3, ਮੂਲ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 21.04.1972 ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤੱਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ।

26. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, "ਸਾਬਤ

ਨਹੀਂ" ਸੀ-ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ "ਗਲਤ" ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ "ਗਲਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸੰਭਾਵਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ' ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ "ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ "ਸਾਬਤ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਹੀ "ਅਸਵੀਕਾਰਿਤ" [ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ (1990) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 190 ਦੇਖੋ]।

27. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ, ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਜੀ. ਐੱਮ. ਟੈਂਕ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ।

28. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀ-4 ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 24.07.1974 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ) ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ-ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵੀ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਮ ਲਾਲ ਦਾ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਮ ਲਾਲ ਦਾ ਹੈ।

29. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ

ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਵਣ ਲਾਲ-ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਨੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਅਜਮੇਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭਰਤੀ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮਾਰਕਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 31.03.2004; ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 08.10.2004; ਮਿਤੀ 29.03.2008 ਅਤੇ 25.06.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਜੁਰਮਾਨੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹਨ।

31. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਡੀ. ਬੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪੀਲ (ਰਿੱਟ) ਨੰਬਰ. 484/2011 ਮਿਤੀ 05.09.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਆਰਤਾ, ਸੰਕਲਪਿਕ ਤਰੱਕੀਆਂ, ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਫਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੈਕਵੇਜ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੈਕਵੇਜ਼ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

32. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate